بازگشت روند رشد شاخص کل بازار سرمایه

شاخص کل بازار سرمایه پس از چند روز اصلاح، دیروز با ۲۱۳۰ واحد افزایش به رقم یک میلیون و ۸۱۵ هزار واحد رسید. شاخص کل هموزن اما با ۰/۵۸ درصد کاهش، همچنان منفی ماند. ارزش معاملات هم با افزایش نسبت به روز قبل از آن، به ۱۶ هزار و ۳۷۴ هزار میلیارد تومان رسید. همچنین در جریان معاملات دیروز، ۱۵ میلیارد و ۳۴۱ میلیون برگه سهم معامله شد و نمادهای شستا، فولاد و فملی بیشترین تاثیر مثبت بر بازار را گذاشتند.

«وطن امروز» از دلایل افزایش قیمت مرغ در هفته‌های اخیر گزارش می‌دهد

«انحصار» نهاده مرغ‌ها را بلعید!

گروه اقتصادی: عواملی همچون انحصار، عدم تخصیص ارز و توزیع نامناسب نهاده‌های دامی موجب افزایش قیمت خوراک دام و طیور و به دنبال آن افزایش قیمت مرغ در بازار شـــده است. به گزارش «وطن امروز»، قیمت هر کیلو مرغ در میدان‌های میوه و تره‌بار به ۱۷۵۰۰ تومان و در بازار آزاد به ۲۰ هزار تومان رســـیده اســـت. با توجه به تبعات اقتصادی ناشی از شیوع کرونا و کاهش مصرف مرغ در سراسر کشور، این اتفاق عجیب است. ریشه‌یابی دلایل گرانی مرغ ما را به عاملی غیر از افزایش تقاضا در بازار می‌رساند؛ مشکلی به نام تامین نهاده‌های دامی. بر این اســـاس قیمت مرغ به عوامل مختلفی از جمله بالا رفتن نرخ ارز که موجب بالا رفتن هزینه‌های مرغداری می‌شود و همچنین افزایش قیمت خوراک دام وابسته اســـت. عواملی همچون انحصار در واردات، عرضه نهاده‌های دامی وارد شـــده با ارز دولتی در بازار آزاد، تامین عمده نهاده‌های مورد نیاز کشور از طریق واردات و وابستگی شدید این نهاده‌ها به قیمت ارز و تاخیر در واردات که موجب کمبود عرضه می‌شـــود، موجب افزایش قیمت خوراک دام می‌شود.

■ ارز به نهاده‌های دامی می‌رسد؟

از آنجا که گوشت مرغ نقش پررنگی در سبد غذایی خانوارهای ایرانی دارد، نهاده‌های دامی که غذای دام و طیور هستند نیز جزو کالاهای استراتژیک محسوب می‌شوند و دولت برای واردات این اقلام ارز دولتی اختصاص می‌دهد اما بعضا به بهانه کمبود ارز، تخصیص ارز این نهاده‌ها با مشکل مواجه می‌شود. در این راستا وزیر جهاد کشـــاورزی ۲۹ تیرماه ۹۹ در جلســـه‌ای که با اعضای اتاق تعاون ایران داشت، با اشاره به موضوع کمبود ارز برای واردات این نهاده‌ها گفت: این موضوع را در جلسه هیأت دولت مطرح کردم و ضرورت تأمین سبزی و صیفی و داروهای دامی به سمع و نظر رئیس‌جمهور رسید، در نتیجه در دولت تصویب شد ارز مورد نیاز این بخش به سرعت تامین شده و مشکلات این بخش مرتفع شود. ۲ روز پس از اظهارنظر وزیر جهاد کشاورزی، جواد ساداتی‌نژاد، نماینده مردم کاشان در مجلس بر عزم مجلس برای پیگیری تخصیص ارز واردات نهاده‌های دامی تاکید کرد و با اشاره به اینکه در زمینه تخصیص ارز واردات نهاده‌های کشاورزی و دامی نواقصی در عملکرد وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی وجود دارد، ادامه داد: مقرر شد کمیته دام و طیور کمیسیون کشاورزی بر واردات نهاده‌های دامی تا رفع کامل مشکلات نظارت داشته باشد. نماینده مردم کاشان در مجلس با تاکید بر اینکه وزارت جهاد کشاورزی باید در تکمیل ذخایر استراتژیک خود سرعت بیشتر به خرج دهد و میزان ثبت سفارش واردات نهاده‌های دامی و کشاورزی را به دقت رصد کند، عنوان کرد: اطلاعات واردات نهاده‌های دامی و کشاورزی باید به صورت مرتب به ۲ کمیته مربوطه یعنی کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی و همچنین کمیسیون محیط‌زیست مجلس اعلام شود تا با ابزارهای خود نظارت لازم را داشته باشند.

وی با بیان اینکه وزارت صنعت، معدن و تجارت باید موضوع امنیت غذایی را در اولویت خود قرار دهد، تصریح کرد: مقرر شد بانک مرکزی در تخصیص ارز واردات نهاده‌های دامی و کشاورزی سرعت عمل بیشتری داشته باشد و ارز در اختیار واردکنندگان این حوزه قرار دهد. جلال محمودزاده، نایب‌رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس نیز با اشاره به این موضوع که ذخایر استراتژیک در پشتیبانی امور دام بسیار پایین است و به جای اینکه ما ۶ ماه ذخیره داشـــته باشیم در نهایت برای ۲۰ روز ذخایـــر داریم، درباره بی‌توجهی دولت به تخصیص ارز برای واردات این نهاده‌ها گفت: برای تامین نهاده‌های دامی یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار در ۴ ماه گذشـــته نیاز بوده است که تنها دولت ۴۰۰ میلیون دلار به این موضوع اختصاص داده است. همچنین سید صادق طباطبایی‌نژاد، عضو هیأت رئیسه کمیسیون کشاورزی مجلس ضمن انتقاد به نحوه تخصیص ارز دولتی بیان داشت: برخی نمایندگان معتقدند ارز دولتی به مبدا یعنی واردکننده نهاده‌های دامی داده نشود، بلکه به تولیدکننده مرغ، وقت کشـــتار داده شـــود که این از طرفی باعث می‌شود گردش کار نهاده‌ها متوقف بر تخصیص ارز نباشد و همچنین از طرف دیگر سبب می‌شود نهاده‌ها به صورت آزاد در دسترس تولیدکنندگان باشد.

■ ارز دولتی در جیب دلالان

ناصر نبی‌پور، رئیس هیأت‌مدیره اتحادیه مرغ تخم‌گذار استان تهران هم چندی پیش با انتقاد از دلال‌بازی در بازار نهاده‌های دامی گفت: در حال حاضر قیمت تخم مرغ با احتساب ارز ۴۲۰۰ تومانی برای نهاده‌ها ۱۴ هزار و ۲۰۰ تومان است، این در حالی است که نهاده‌ها نیز با ارز ۴۲۰۰ تومانی به دست تولیدکننده نمی‌رسد. این مقام مسؤول درباره طرح تحویل نهاده خام به کارخانجات خوراک و تحویل دان آماده به تولیدکننده نیز افزود: در این زمینه تجربیات خوبی وجود ندارد و برخی کارخانجات باعث بدبینی تولیدکنندگان شده‌اند، به همین دلیل مرغدار برای خرید به آنها مراجعه نمی‌کند. اگر قرار است این طرح اجرا شود، باید زیر نظر خود تشکل‌ها باشد.

برای حل این موضوع دولت اقدام به راه‌اندازی ســـامانه بازارگاه نهاده‌های کشاورزی کرد اما این سامانه از همان ابتدا مورد انتقاد استفاده‌کنندگان از آن قرار گرفت. در همین راستا مهدی نهاوندی، عضو هیأت‌مدیره اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور گفت: سامانه «بازارگاه نهاده‌های کشاورزی» با اهداف مشخص، طراحی و اجرا شـــد اما بزرگ‌ترین مشکل این سامانه این است که بدون مشورت ذی‌نفعان و دست‌اندرکاران این بخش، طراحی و اجرا شد. نهاوندی اضافه کرد: یکی از اهداف اصلی طراحی سامانه «بازارگاه» اتوماســـیون فرآیند و کاهش زمـــان و هزینه چرخه توزیع کالا تا دامداری‌ها و مراکز تولید بوده اما اکنون این اتفاق در بازارگاه انجام نمی‌شود و زمانبر است.

■ وجود نقص در سامانه بازارگاه مورد تایید دولتی‌هاست

در این باره امید گیلان‌پور، معاون توسعه صنایع تبدیلی و کسب و کارهای کشاورزی وزیر جهاد کشاورزی گفت: در اینکه این سامانه ایرادهایی دارد شکی وجود ندارد اما همه ایرادها نباید به این سامانه منتسب شود. آن چیزی که اصلاح شده است تحت آزمایش‌های امنیت شبکه قرار دارد، بنابراین نمی‌توان زمان دقیقی را برای اصلاح سامانه بازارگاه اعلام کرد. وی ادامه داد: اما در آن بخش‌هایی که ما باید الگوی فرآیندها را اصلاح و برای آن برنامه‌نویسی می‌کردیم، انجام دادیم و بخش زیادی از این ایرادها، بزودی برطرف خواهد شد. این در حالی است که هنوز مشکل این سامانه برطرف نشده است. در این راستا دیروز عباس حاجی‌زاده، دبیر اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور ایران هم درباره پابرجا بودن مشکلات سامانه بازارگاه گفت: وجود نهاده‌های دامی با نرخ آزاد در بازار مهر تاییدی بر اشـــکالات اساسی سامانه بازارگاه در طراحی و نحوه اجرای آن و همچنین تاکید و اصرار بر اجرای یک طرح دارای اشکال است. وی گفت: در شرایطی که حتی یک کیلو نهاده دامی بدون تایید و دریافت حواله عرضه از سوی دستگاه‌های ذی‌ربط امکان خروج از گمرک یا انبار کارخانه تولیدی را ندارد شاهد فروش نهاده‌های دامی با نرخ آزاد در بازار هستیم که این امر بدرستی نشان می‌دهد ساختار سامانه بازارگاه از طراحی تا اجرا با اشکالات جدی مواجه است. دبیر اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور ایران تصریح کرد: بیش از یک سال است که مسؤولان ذی‌ربط در طراحی و اجرای سامانه بازارگاه وعده رفع اشکالات این سامانه با مشورت و همفکری ذی‌نفعان را داده‌اند اما در عمل هیچ اتفاقی رخ نداده است. حاجی‌زاده عدم بررسی سوابق خریداران نهاده‌های دامی در سامانه بازارگاه را یکی دیگر از مشکلات مهم این سامانه دانست و خاطرنشان کرد: یکی دیگر از اشکالات اساسی سامانه بازارگاه این است که خریداران معرفی شده در سامانه بازارگاه در برخی موارد با گذشت چندین روز اقدام به خرید نکرده‌اند؛ این امر نشان می‌دهد افراد معرفی شده به عنوان خریدار نهاده‌های دامی در سامانه بازارگاه در واقع نیازی به نهاده‌های دامی نداشته‌اند. وی بیان کرد: ۱۰۰ درصد نهاده‌های دامی که در بازار با نرخ آزاد خرید و فروش می‌شود با حواله وزارت جهادکشاورزی بارگیری شده است و سوال ما از مسؤولان ذی‌ربط این است: چرا کالایی که باید بر اساس نیاز واحد تولیدی در بازار عرضه شـــده باشد ســـر از بازار آزاد درمی‌آورد؟ حاجی‌زاده تاکید کرد: مشکلات مطرح شده علاوه بر اشکالات تکنیکی و نرم‌افزاری سامانه بازارگاه است و متولیان امر کاملا نسبت به ایرادات متعدد این سیستم اطلاع دارند. متاسفانه با توجه به استراتژیک بودن این نهاده‌ها و تاثیر مهم آن بر امنیت غذایی، دولت عزمی برای ساماندهی به سامانه بازارگاه ندارد.

[تنها ۹ شرکت حق واردات نهاده‌های دامی دارند]

انحصار در واردات [یکی از عوامل افزایش قیمت نهاده‌های دامی] مورد انتقاد کارشناســـان این حوزه قرار گرفته اســـت. کارشناسان همواره ضمن مخالفت با این انحصارات، خواستار رفع آنها و ایجاد رقابت در این فضا بوده‌اند. نایب‌رئیس کمیسیون کشـــاورزی مجلس در این باره گفت: در حال حاضر ۹ شـــرکت کار واردات نهاده‌های دامی را انجام می‌دهند و برخی از این شرکت‌ها محموله‌های خود را در پایانه‌ها نگه می‌دارند تا عرضه و تقاضا به هم بریزد و محموله‌های خود را با قیمت‌های بالاتر بفروشند. وی تصریح کرد: این انحصار در واردات باعث شده برخی با قیمت‌ها بازی کنند و باعث رشد قیمت گوشت و مرغ در کشور شوند. جلال محمودزاده افزود: اگر در واردات نهاده‌های دامی با ایجاد تعاونی رقابت ایجاد کنیم، می‌توانیم برخی مشکلات را که امروز گریبان واردات این محصولات را گرفته است، حل‌وفصل کنیم. نماینده مهاباد در مجلس اضافه کرد: یکی از راهکارهایی که می‌توان از آن طریق بحث انحصار در واردات نهاده‌های دامی را ریشه‌کن کرد، این است که به خود مرغداران و دامداران اجازه واردات نهاده‌های دامی داده شـــود تا خود آنها مســـتقیم و بی‌واسطه نهاده‌ها را وارد کنند. وارد کردن نهاده‌های دامی توسط مرغداران و دامداران پیشنهادی است که از سوی کارشناسان برای سامان دادن اوضاع مطرح می‌شود اما با فشار دلالان و واردکنندگان این اقدام هنوز عملی نشده است.

روایت آیت‌الله رئیسی از جلسه سران قوا با موضوع اوراق سلف نفتی

پس از برگزاری آخرین جلسه شورای عالی اقتصادی سران قوا در رابطه با طرح گشایش دولت مبنی بر فروش اوراق سلف نفتی، اخباری غیررسمی درباره مخالفت روسای قوای مقننه و قضاییه مطرح شد. با این حال ساعاتی پس از انتشار خبر نامه‌نگاری روسای قوای قضائیه و مقننه با موضوع اوراق سلف نفتی و ارسال آن به رهبر معظم انقلاب اسلامی، مرکز رسانه قوه قضائیه، هرگونه نامه‌نگاری این قوه با معظم‌له در این رابطه را تکذیب کرد. موضع قوه قضائیه در رابطه با اوراق سلف نفتی اما همچنان مساله بسیاری از رسانه‌ها بود تا جایی که رئیس دستگاه قضا روز گذشته در جلسه شورای عالی قوه قضائیه برخی جزئیات طرح دولت برای فروش اوراق سلف نفتی را تشریح کرد.

آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی با اشاره به جلسه سران قوا با موضوع اوراق سلف نفتی گفت: طرحی که از طرف دولت در جلسه سران قوا مطرح شد، توسط مسؤولان قوا و افراد شرکت‌کننده در جلسه که هم از مسؤولان قضایی هستند، هم از مسؤولان تقنینی و قانون‌گذاری و هم از بخش‌های اجرایی و دولت ، هر کدام سخنانی گفتند. ما هم به سهم خودمان به عنوان قوه قضائیه بعد از جلسه کارشناسی با کارشناسان اقتصادی که جلسات متعددی هم داشتیم، دیدگاه‌ها و نظرات آنها را شنیدیم. نظرات را در آن جلسه (جلسه سران قوا) مطرح کردیم. آن شروطی که لازم است در این طرح گنجانده شود، از ناحیه ما مطرح شد. از ناحیه قوای دیگر هم شروطی مطرح شد. امیدواریم این طرح همراه نظرات کارشناسی و همان‌طور که قبلا هم عرض کردم با نگاه نخبگانی طرحی باشد که بتواند گره‌گشای مسائل و مشکلات کشور باشد.

ارز

«وطن امروز» از تعلل ۲ ساله بانک مرکزی برای راه‌اندازی بازار متشکل ارزی گزارش می‌دهد

بازار معطل ارزی

گروه اقتصادی: با گذشت نزدیک به ۲ سال از وعده عبدالناصر همتی و مصوبه شـــورای پول و اعتبار برای ایجاد بازار متشکل ارزی، تاکنون این بستر که وسیله‌ای برای کنترل قیمت ارز به صورت نقدی است، راه‌اندازی نشده و مشخص نیست از این ابزار مناسب چه زمانی استفاده می‌شود.

به گزارش «وطن امروز»، با شروع فعالیت عبدالناصر همتی در بانک مرکزی در تابستان سال ۹۷ راهکارهای مختلفی برای مهار و ثبات قیمت دلار پیشنهاد شد که برخی از آنها اجرایی شد و برخی دیگر تاکنون سرانجامی مشخص نداشته‌اند. یکی از این راهکارهایی که تاکنون ســـرانجام مشخصی نداشته، راه‌اندازی «بازار متشکل ارزی» اســـت. بحث راه‌اندازی این بازار در سال ۱۳۹۱ مطرح شد و در سال ۱۳۹۶ هم زمزمه‌هایی برای اجرایی کردن آن به گوش رسید اما قدمی اجرایی برای آن برداشته نشد تا اینکه اواخر آبان سال ۱۳۹۷ همتی در مصاحبه‌ای با بیان اینکه بازار متشکل ارزی باید ایجاد شود، گفت: «در خیابان و کوچه و پس‌کوچه‌ها نمی‌توان این بازار را شکل داد و نباید بازار غیرمتشکل داشته باشیم». رئیس کل بانک مرکزی توضیح داد: «بازاری که تشـــکیل خواهد شـــد، فرصتی می‌شود برای کسانی که اسکناس ارز و سپس حواله خود را از طریق صرافی‌ها به بازار عرضه کنند و به پلتفرمی تبدیل خواهد شد که بازار ارز متشکل شود». ۱۸ دی‌ماه ۱۳۹۷ بود که در جلسه شورای پول و اعتبار موضوع ایجاد «بازار متشکل معاملات ارزی» مطرح و تصویب شد. یک هفته بعد از این جلسه، جلسه مجمع مؤسس شرکت بازار متشکل معاملات ارزی به منظور بحث و بررسی راهکارهای عملیاتی کردن این بازار در بانک مرکزی برگزار شد. در این جلسه مجمع مؤسس مواردی همچون ترکیب سهام مؤسسان، سرمایه شرکت، اساسنامه و فرآیندها و مکانیزم‌های عملیاتی کردن بازار متشکل معاملات ارزی، از جمله مباحث فنی و ساختاری مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

■ بازار متشکل ارزی چیست؟

بازار متشکل ارزی، بازاری است که بازیگران اصلی آن عبارتند از بانک مرکـــزی، بانک‌ها و صرافی‌ها؛ این یعنی دیگر متقاضیان و عرضه‌کننـــدگان ارز اعـــم از صرافی‌های خارجی، متقاضیان ارز مسافرتی، فروشندگان غیررسمی ارز و کسانی که از ارز به عنوان ابزار سرمایه‌گذاری استفاده می‌کنند حضور ندارند. بازار متشکل ارزی مکانی برای عرضه و تقاضای بی‌واسطه ارز است که بر معاملات آنی و نقدی اسکناس متمرکز خواهد شد. با ایجاد این بازار و مشخص شدن نرخ در داخل کشور، دیگر باید با دلار سلیمانیه یا دلار هرات خداحافظی کـــرد. در بازار فعلی معاملات هم به شکل نقد و هم به شکل حواله انجام می‌شود؛ در حالی که در بازار متشکل تنها معاملات نقدی انجام خواهد شـــد. در بازار متشکل ارزی، ارزها به صورت نقد معامله می‌شود و نرخ‌ها در این بازار بر اساس عرضه و تقاضا تعیین شده و دستوری نخواهد بود. خریداران و فروشـــندگان با سازوکاری مانند بورس، پیش از آغاز معاملات، تقاضاهای خود را ثبت کرده و در نهایت بر اســـاس نزدیک‌ترین قیمت، معاملات انجام خواهد شـــد. برخلاف بازار موجود که حد نوســـان روزانه برای قیمت وجود ندارد، در بازار متشکل به دلیل حضور پررنگ تنظیم‌گر، حد نوســـان روزانه وجود دارد. بازیگران بازار متشکل ارزی شناسنامه دارند؛ چرا که کارگزاران رسمی در آن فعالیت می‌کنند. در حالی که در بازار فعلی، علاوه بر بازیگران رسمی، بازیگران غیررسمی جولان می‌دهند. بازیگر کلیدی بازار متشکل بانک مرکزی است. در این بازار بانک مرکزی در چارچوب اهداف سیاست‌گذاری‌اش می‌تواند در موقعیت‌های خرید و فروش شرکت کند و نرخ ارز را به سمت هدف‌گذاری‌اش هدایت کند.

■ وعده‌های بی‌سرانجام

اولین وعده راه‌اندازی بازار متشکل ارزی به بهمن‌ماه سال ۱۳۹۷ بازمی‌گردد. دوم بهمن‌ماه ۱۳۹۷ بود که عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی با حضور در برنامه تیتر امشب، از راه‌اندازی بازار متشـــکل ارزی طی ۲ هفته آینده (یعنی تا ۱۷ بهمن‌ماه ۱۳۹۷) خبر داد اما این بازار در آن تاریخ راه‌اندازی نشـــد. ۱۳ اســـفندماه ۱۳۹۷ رئیـــس کل بانک مرکزی در اظهارنظری دیگر، اعلام کرد مقدمات راه‌اندازی این بازار فراهم شده اما صلاح بر این است که در فروردین‌ماه سال ۱۳۹۸ راه‌اندازی شود. ۱۸ فروردین‌ماه ۱۳۹۸ همتی در نشستی رسانه‌ای گفت: روز شنبه (۱۷ فروردین ۱۳۹۸) اعضای هیأت مدیره بازار متشکل ارزی مشخص شدند و با توجه به اینکه کارهای نرم‌افزاری و سخت‌افزاری آن زمان می‌برد، امیدواریم تا پایان ماه جاری عملیاتی شود. فروردین‌ماه هم به پایان رسید و بـــاز هم خبری از راه‌انـــدازی بازار متشکل معاملات ارزی نشد. ۱۵ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۸ بود که یک مقام مسؤول در بانک مرکزی در گفت‌وگـــو با فارس اعلام کرد: اگر مشکلی به وجود نیاید، بسترهای ســـخت‌افزاری و نرم‌افـــزاری بازار متشـــکل ارزی تا چند روز آینده تکمیل می‌شـــود و هفتـــه آینده این بازار آغاز به کار خواهد کرد. بانک مرکزی معتقد بود که باید هماهنگی نرم‌افزاری بیشتری بین بانک‌ها و صرافی‌ها و تعمیق بازار صورت گیرد و از این رو، به زمان بیشتری نیاز دارد. در مردادماه که این خبر اعلام شده بود، به نظر هنوز تعداد بانک‌ها و صرافی‌ها برای این عملیات کافی نبوده است، البته معاملات آزمایشی از همان زمان آغاز شده بود. خبرها حاکی از این بود که حدود ۳۵ صراف تا آن زمان وارد مرحله تست گرم شده‌اند. تست گرم به این معنی است که این صرفان، معاملات ارزی زیر هزار دلار را به شکل واقعی انجام می‌دادند. رفته‌رفته گام‌های نهایی برای رونمایی از بازار متشکل ارزی فرا می‌رسید. این وعده راه‌اندازی بازار متشکل ارزی باز هم به جایی نرسید تا اینکه ۵ مردادماه سال ۱۳۹۸ محمود شکسته‌بند، رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل بازار متشکل ارزی اعلام کرد این بازار در آستانه عید قربان (۲۱ مرداد ۱۳۹۸) فعالیت خود را آغاز خواهد کرد. در حالی که همه منتظر راه‌اندازی این بازار بودند، چند روز بعد اعلام شد که آغاز فعالیت بازار متشکل ارزی باز هم به تعویق افتاده است و این بار اعلام شد که زمان راه‌اندازی این بازار معلوم نیست!

■ آتش‌سوزی عجیب

در آخریـــن روزهای شـــهریورماه ۱۳۹۸ بـــود که مأموران ســـازمان آتش‌نشانی شهر تهران از وقوع یک فقره آتش‌سوزی در ساختمانی اداری باخبر شدند. مأموران بلافاصله از ۳ ایستگاه به همراه تجهیزات لازم به محل حادثه اعزام شدند و دریافتند که در یک ساختمان ۶ طبقه اداری و در طبقه پنجم آن حریق رخ داده اســـت. پس از وقوع این حادثه مشـــخص شد که گویا ساختمان اداری آتش گرفته ساختمان شماره یک بانک مرکزی واقع در خیابان فردوسی بوده و همان طبقه‌ای آتش گرفته که برای راه‌اندازی بازار متشکل ارزی در حال آماده‌سازی بوده است. بخش عمده تجهیزات بازار متشکل ارزی که بانک مرکزی برای آن هزینه قابل توجهی کرده بود، در آن حادثه به طور کامل از بین رفت. پس از وقوع این آتش‌سوزی مشکوک راه‌اندازی بازار متشکل ارزی به تعویق افتاد.

■ وعده جدید

ماه‌ها خبری از بازار متشکل ارزی نبود تا اینکه ۲ فروردین امســـال یکی از مســـؤولان بانک مرکزی به ایرنا خبر داد بازار متشـــکل ارزی، مرحله آزمایشـــی خود را پشت سر گذاشته و شـــرایط برای راه‌اندازی رســـمی آن مهیاست. با توجه به اینکه مراحل مختلف راه‌اندازی آزمایشی بازار متشکل ارزی طی شده، این بازار در فصل بهار امســـال به طور رســـمی کار خود را آغاز خواهد کرد. وی گفت بازار متشـــکل به طور غیررسمی آغاز به کار کرده و در ماه‌های اخیر محدودیت‌های معاملات صرافی‌ها در این بازار کاهش یافته و شـــرایط معاملات آن به بازار واقعی نزدیک شده است. اکنون بیش از ۱۵۰ صرافی مراحل اخذ مجوز فعالیـــت در این بازار را طی کرده و امکان انجام معاملات ارزی را دارند. حجم معاملات در آغاز تســـت گرم بازار متشکل، زیر یکهزار دلار بود که بتدریج افزایش یافت. از دی‌ماه سال گذشته، حجم معاملات ارزی در این سامانه افزایش یافته به طوری که صرافی‌ها می‌توانند سفارش‌های خرید ۱۰۰ هزار دلاری یا یورویی را ثبت کنند. البته صرافی‌ها می‌توانند حجم‌های فروش بالاتر به عنوان مثال ۵۰۰ هزار دلار در روز را نیز ثبت کنند اما برای خرید باید حداکثر ۱۰۰ هزار دلار در روز سفارش‌گذاری کنند. بهار هم آمد و رفت اما خبری از بازگشایی رسمی بازار متشکل ارزی نشد. بازار متشکل ارزی پدیده تازه‌ای بوده که شکل گرفته و راه‌انـــدازی آن هم مقداری زمان می‌برد تا بازیگران اصلی آن بازار مشـــخص و وظایف، قانون‌مندی‌ها و استانداردهای آن نیز تعریف شود. در شرایط فعلی که اقتصاد ما دچار التهاب زیادی است راه‌اندازی این بازار زمانبر است.

■ توپ در زمین بانک مرکزی

دریای متلاطم اقتصاد ایران، کشتی بازار ارز را به این سو و آن‌سو می‌برد و همگی منتظریم تا کشتیبان کاری کند. یکی از اقدام‌های لازم برای ساماندهی این بازار چیزی نیست جز راه‌اندازی رسمی بازار متشکل ارزی. تعلل در راه‌اندازی سازوکار چارچوب‌دهی به بازار ارز چیزی جز فرصت‌سوزی نیست.

اخبار

تأمین بخشی از کسری بودجه با استفاده از سپرده‌های مازاد بانک‌ها

معاون پیشـــین وزیـــر اقتصاد گفت: بانک‌ها همواره بخشی از سپرده‌های جـــذب شـــده خـــود را صـــرف تســـهیلات‌دهی با نرخ تعیین‌شـــده شورای پول و اعتبار می‌کنند، بخش دیگر نیز به عنوان ســـپرده قانونی در اختیار بانک مرکزی قـــرار می‌گیرد، همچنین برای مازاد منابع بانک‌ها نیز بانک مرکزی معمولا با نرخ خاصی اقدام به جذب سپرده می‌کند. حیدر مستخدمین‌حسینی به تسنیم گفت: در ابتدای سال نرخ جذب این ســـپرده از بانک‌ها حدود ۱۰ درصد بود که رفته‌رفته و به صورت یک درصد یک درصد این نرخ افزایش یافـــت و هم‌اکنون نرخ مذکور به حدود ۱۴ درصد رســـیده است، که بر منابع مازاد بانک‌ها که در اختیار بانک مرکزی قرار می‌گیرد تعلق خواهد گرفت. وی معتقد است هر هفته حدود چند هزار میلیارد تومان از محل همین ســـپرده‌های بانک‌ها با ابزارهای مختلف در اختیار بانک مرکزی و سپس دولت قرار می‌گیرد که این موضوع به جبران کسری بودجه دولت نیز کمک می‌کند.

افزایش ظرفیت ۱۸۵ هزار بشکه‌ای تولید روزانه نفت کشور

معاون شرکت ملی نفت ایران در مراسم امضای ۱۳ قرارداد مرحله دوم طرح نگهداشت و افزایش تولید نفت، با بیان اینکه ۱۰ قرارداد مرحله اول تا به حال ۲۵ درصد پیشرفت داشته‌اند، اظهار کرد: مرحله دوم قراردادهای نگهداشت و افزایش تولید نفت در این مراسم و مرحله سوم تا پایان سال امضا می‌شود. رضا دهقان گفت: با اجرای ۱۳ قراردادی که به امضا می‌رسد، ۱۸۵ هزار بشکه نفت به ظرفیت تولید نفت ایران اضافه خواهد شد. وی با بیان اینکه ۲ قرارداد فراساحل مربوط به میادین رســـالت و فروزان اســـت و ۱۱ پروژه خشکی نیز در مناطق نفت‌خیز جنوب انجام می‌شود، گفت: مبلغ قراردادها از ۳۵ میلیون یورو تا ۲۵۰ میلیون یورو است که در مجموع بیش از ۱/۵ میلیون یورو ارزش ۱۳ قرارداد خواهد بود.

حذف کارمزد پذیرش املاک در بورس کالا

مدیر مطالعات اقتصادی بورس کالای ایران گفت: کارمزد پذیرش در بورس کالا در بخش اموال غیرمنقول معادل یک در هزار ارزش ملک کارشناسی شده توسط کارشناس رسمی دادگستری و تا سقف ۵۰ میلیون تومان در نظر گرفته شده که با موافقت هیأت مدیره بورس کالای ایران این هزینه تا اطلاع ثانوی از معاملات املاک حذف شد. جواد فلاح ادامه داد: طبق دســـتورالعمل‌های موجود، هر شخصی که قصد داشت ملکی را در بورس کالا پذیرش کند، باید فیش واریزی معادل یک در هزار ارزش کارشناسی شده توسط کارشناس رســـمی دادگستری را به همراه ســـایر اسناد و مدارک لازم ارائه می‌کرد که این موضوع عدم مطلوبیتی را برای پذیرش در بـــورس ایجاد می‌کرد. در همین زمینه، عرضه‌کنندگان درخواست داشتند کارمزد پذیرش املاک به دلیل احتمال عدم انجام معامله، پس از قطعی شدن معامله پرداخت شود که حذف این کارمزد با موافقت هیأت مدیره بورس کالا تا اطلاع ثانوی به تصویب رسید.

اجرای طرح پیش‌فروش نفت منوط به توافق کلی سران قوا

رئیس کمیســـیون برنامه، بودجه و محاســـبات مجلس شورای اسلامی با اشاره به توقف عرضه اوراق سلف نفتی در بازار بورس برخلاف اعلام قبلی، گفت: در چند روز گذشته متوجه بیانیه‌ای شدیم که بر اساس آن قرار بود از امروز (دیروز دوشـــنبه) ۵۰۰ هزار بشکه نفت به صورت اوراق به فروش برسد که بعد از بررسی‌ها مشخص شد این اوراق نیست بلکه تعدادی بشکه نفت را می‌خواهند به صورت سلف به فروش برســـانند. سلفی که هم عناوین سلف را دارد و هم سود به آن تعلق می‌گیرد، بنابراین این موضوع در واقع فروش نفت محسوب می‌شود نه اوراق و ما در هیچ قسمتی از بودجه به دولت مجوز فروش نفت به شکل سلف را نداده‌ایم. حمیدرضا حاجی‌بابایی، نماینده مردم همدان و فامنین در مجلس در ادامه گفت: شـــورای عالی اقتصادی سران قوا طی ۲ جلسه موضوع پیش‌فروش ۲۰۰ میلیون بشکه نفت به مردم را بررسی کرد که بحث‌های گوناگونی مطرح شـــد و ما اعلام کردیم مجلس باید در بحث قانون‌گذاری این طرح ورود داشته باشد و دیگر آنکه نحوه فروش این مقدار نفت باید مشخص شود. حاجی‌بابایی تصریح کرد: مجلس و قوه‌قضائیه درباره فروش قطعی نفت با ذکر شرایطی موافق بودند، بنابراین کلیات متن پیشنهادی دولت در جلسه سران ۳ قوه تصویب شد اما روی جزئیات آن هنوز توافقی انجام نشده است و تا زمان توافق کلی، طرح پیش‌فروش نفت به مردم هم اجرایی نخواهد شد.

شکسته شدن رکورد تولید برق در نیروگاه‌های حرارتی کشور

مدیرعامل شرکت تولید نیروی برق گفت: بیش از ۱۴۰ میلیارد کیلووات ساعت انرژی از ابتدای سال تا نیمه مردادماه در نیروگاه‌های کشـــور تولید شـــده که سهم نیروگاه‌های حرارتی از این رقم حدود ۱۲۷ میلیارد کیلووات ساعت بوده اســـت. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو، محسن طرزطلـــب در این باره گفت: تولیـــد نیروگاه‌های حرارتی نســـبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش ۱۱ درصدی داشته است. سال گذشـــته در این بازه زمانی حدود ۱۱۴ میلیارد کیلووات ســـاعت در نیروگاه‌هـــای حرارتی تولید شـــده بود که با تمهیدهای صورت گرفتـــه در این مدت، افزایش ۱۲ میلیارد کیلووات ساعتی تولید این واحدها در سال جهش تولید محقق شده است. وی خاطرنشان کرد: افزایش یکهزار و ۶۰۰ مگاواتی ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی، انجام به موقع ۹۳ هزار مگاوات برنامه تعمیرات نیروگاهی، در کنار آمادگی کامل واحدهای تولید برق حرارتی موجب شده است تا نیروگاه‌های حرارتی کشور تابستان امسال با تولید برق پایدار نقش مهمی را در تحقق برنامه عبور موفق از دوره اوج مصـــرف ایفا کنند. طرزطلب با تاکید بر اینکه راندمان نیروگاه‌های کشور تا پایان امسال از مرز ۳۹ درصد عبور خواهد کرد، گفت: بر اساس برنامه ششم توسعه، این رقم سال ۱۴۰۰ به عدد ۴۰ درصد می‌رسد.